Radboud Repository

Radboud University Nijmegen

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

This full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.
http://hdl.handle.net/2066/94966

Please be advised that this information was generated on 2013-05-21 and may be subject to change.

delen uit de theologische nalatenschap van Dupuis: zijn redactionele arbeid aan de toonaangevende tijdschriften *Vidyajyoti* en *Gregorianum*, zijn Engelse editie van christelijke geloofsdocumenten *The Christian Faith,* en zijn eerder genoemde boek over de theologie van het religieuze pluralisme. Ik voeg daar een vierde element aan toe: zijn pleidooi voor een Aziatische theologie, onder meer door middel van de vele Indiase promovendi die hij begeleidde. Voor de bundel zelf geldt wat voor veel bundels geldt: gelegenheidsstukken staan naast diepgravende betogen, en contextloze bijdragen vergezellen persoonlijke bijdragen. De herkomst van de auteurs geeft echter wel een goed idee van het eminente netwerk van theologen die bij het wel en wee van Jacques Dupuis betrokken waren. (Pim Valkenberg)

V.S. Harrison, *Religion and Modern Thought* (SCM Core Text), London, SCM Press, 2007; viii+408 blz., £ 23.99, ISBN 978-0-334-04126-9.

Het boek van H. is een 'textbook', een systematische inleiding op het gebied van de wijsgerige theologie die geschreven is voor 'level 2 undergraduates'. Het nieuwe van deze benadering van de wijsgerige theologie is het vertrekpunt in de drie abrahamitische tradities en dat alle kwesties die worden besproken, worden uitgelegd en toegelicht vanuit de gedachte dat in de drie abrahamitische religieuze tradities tal van 'familiegelijkenissen' aanwezig zijn zonder dat dit tot één definitie leidt van wat 'religie' is. De abrahamitische tradities worden geconfronteerd met 'modern denken', dat is: westerse wijsgerige en sociaal-wetenschappelijke benaderingen van het verschijnsel religie. Deze fenomenologische insteek van de wijsgerige theologie opent mogelijkheden om een brede reeks van onderwerpen aan de orde te stellen op het terrein van samenleving, cultuur en politiek die actuele gestalten van deze drie religies naar voren brengen. Steeds wordt daarbij belicht in welke debatten een religieus verschijnsel aan de orde gesteld wordt, debatten inzake rede en rationaliteit, religieuze taal, de confrontatie met de 'sciences' en het religieus pluralisme. Elk hoofdstuk eindigt met een aantal studievragen die zowel begrip toetsen van de stof in het hoofdstuk als ook uitnodigen tot beredeneerd kiezen van eigen posities. Aan het einde van elk hoofdstuk volgt een lijst met relevante literatuur. Teksten en bibliografieën maken duidelijk dat het boek in een hoofdzakelijk Angelsaksische traditie van denken staat. De stijl is doorzichtig en genuanceerd. (Toine van den Hoogen)

A. Willems, *Religie: Na de grote verhalen*, Nijmegen, Valkhof Pers, 2007; 95 blz., € 10,-, ISBN 978-90-5625-256-4.

De auteur, dominicaan en emeritus hoogleraar dogmatiek, blikt in dit boekje terug op de teloorgang van religie als 'groot verhaal' (God, Jezus de Christus, kerk) en vooruit naar de plaatsen waar het 'kleine verhaal van de man Jezus uit Nazaret' (84) nog kansen krijgt. Deze eenvoudige taakstelling houdt het stellen van heel fundamentele (oer)vragen in: verandert ons beeld van God onder invloed van nieuwe ervaringen waaronder die van het kwaad? Is er een verschil tussen geloof en religie? Is kerk niet verraad aan de boodschap van Jezus? Willems verwijst daarvoor naar Job, Herzberg, Jellema, Eckhart, Bonhoeffer en anderen. Zijn betoog is geen wetenschappelijke verhandeling, maar put uit de ervaringen van zijn eigen levensgeschiedenis en *Werdegang* en heeft, vooral in het begin, iets van de overtuigingskracht van Schleiermachers *Reden über die Religion*, een geschrift dat de auteur in het Nederlands vertaald heeft en waarop hij ook nu weer een beroep doet. Theologen zullen in dit boekje veel herkennen van wat in de afgelopen 50 jaar actueel was. Verwonderlijk is dat op de stroming waaruit de term 'het einde van de grote verhalen' komt, het deconstructivisme en postmodernisme, niet wordt gereflecteerd. Niet verwonderlijk is dat Willems 'Reden' niet met een vergelijkbare hoopgevende visie eindigen als bij Schleiermacher: onze tijd geeft daar geen aanleiding toe, vrees ik. (Nico Schreurs)

W. Pannenberg, *Analogie und Offenbarung: Eine kritische Untersuchung zur Geschichte des Analogiebegriffs in der Lehre von der Gotteserkenntnis*, Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 2007; 215 blz., € 69,90, ISBN 978-3-525-56158-X.

'Laat zich over het Zijn van God éénzinnig of alleen analogisch spreken?' Dat was de vraag die hevige discussies uitlokte tussen de aanhangers van Thomas van Aquino en Duns Scotus en Willem van Ockham. De auteur ziet deze discussie opnieuw actueel worden, en maakt van die gelegenheid gebruik om zijn *Habilitationsschrift* uit 1955 – dat nooit in druk was verschenen – nu te publiceren. De studie begint met een onderzoek naar sporen van analogisch denken in de Griekse filosofie tot aan Aristoteles. Vervolgens toont de auteur hoe de analogie haar toepassing